

Nota de premsa

Un estudi internacional revela que els costos econòmics de la malaltia d'Alzheimer i les demències són només “la punta de l'iceberg”

- L'anàlisi constata que els costos socioeconòmics com l'atenció mèdica als cuidadors, la reducció de la qualitat de vida i els costos “ocults” que s'acumulen abans del diagnòstic són passats per alt per les estimacions actuals de l'impacte econòmic de la malaltia.
- L'estudi ha estat conduït per un equip internacional d'experts, d'entre els quals figura el Dr. José Luis Molinuevo, director científic del Programa de Prevenció de l'Alzheimer del BarcelonaBeta Brain Research Center.

Barcelona, 29 de juliol del 2019. Un nou estudi sobre els costos ocults de la demència suggereix que les mesures tradicionals només mostren “la punta de l'iceberg” de l'impacte econòmic per a la societat.

L'anàlisi, realitzat per un equip internacional d'experts del món acadèmic, centres de recerca, consultores i organitzacions sanitàries, examina el cost real de la malaltia d'Alzheimer i les demències relacionades. L'article va ser publicat el dimarts 23 de juliol al [Journal of Alzheimer's Disease](#).

La principal conclusió és que les estimacions actuals sobre l'impacte econòmic de la malaltia passen per alt molts costos, com l'atenció mèdica als cuidadors, la reducció de la qualitat de vida tant dels malalts com dels cuidadors, i els costos “ocults” que s'acumulen abans del diagnòstic.

Segons el **Dr. José Luis Molinuevo**, coautor de l'estudi i director científic del Programa de Prevenció de l'Alzheimer del BarcelonaBeta Brain Research Center, el centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, *“poder comptar amb un cost estimat correcte de la malaltia d'Alzheimer i les demències relacionades tindrà un impacte enorme sobre el nostre actual sistema de suport, que és fràgil, i també hauria de veure's reflectit en la implementació de futures estratègies preventives”*.

Els autors argumenten que, de cara a futures polítiques sobre la demència, és vital poder comptar amb dades més precises sobre els costos reals de la malaltia.

Segons l'anàlisi, alguns dels costos ocults de la demència inclouen:

- Persones que desenvolupen problemes de salut, com ansietat o depressió, com a resultat de l'atenció a una persona amb demència.
- Famílies forçades a retallar despeses o a utilitzar els seus estalvis per assistir als seus éssers estimats.
- Reducció de la qualitat de vida de les persones amb demència i dels seus cuidadors.
- Costos que es van acumulant durant els anys previs al diagnòstic de deteriorament o demència.

En base a la revisió d'estudis anteriors, l'anàlisi diferencia entre:

- **Costos directes** (el cost de l'atenció mèdica i l'assistència social pagada)
- **Costos indirectes** (com l'atenció informal proporcionada per éssers estimats i la reducció de la productivitat de les persones que no poden treballar)
- **"Costos intangibles"** (incloent-hi la reducció de la qualitat de vida que experimenten tant les persones amb demència com els seus cuidadors)

Las estimacions actuals sobre l'Alzheimer i les demències relacionades només analitzen els costos directes i indirectes. D'aquesta manera, segons les dades recents, les estimacions situen el cost de les demències a Espanya en uns 60 milions d'euros diaris, amb un cost total anual de 20.800 milions d'euros i uns 24.184 euros per persona afectada a l'any.

Així doncs, l'Alzheimer, i les demències en general, es troben entre les malalties més costoses al nostre país, malgrat no tenir en compte tots els costos ocults que l'informe subratlla.

I és que l'anàlisi va demostrar que la majoria de les estimacions oficials sobre el cost de les demències no reflecteixen els costos ocults. Per exemple, diversos estudis van demostrar que les persones que cuiden a algú amb demència tenen més possibilitats de desenvolupar problemes de salut com depressió, ansietat i hipertensió, i cada una d'aquestes afeccions comporta el seu propi cost sanitari.

Molts estudis també van revelar que les famílies poden veure's forçades a retallar les seves despeses o a recórrer als seus estalvis per poder ajudar a un ésser estimat amb demència.

L'estudi també va descobrir que les estimacions actuals rarament inclouen la reducció de la qualitat de vida de les persones amb demència i la dels seus cuidadors. No hi ha una mesura estàndard per avaluar aquests canvis, fet que dificulta poder avaluar si els tractaments i les polítiques públiques milloren o no la vida de les persones.

Les malalties que causen demència sovint no es diagnostiquen en les seves fases inicials, i els seus símptomes acostumen a ser mal atribuïts, mal diagnosticats o directament ignorats, fet que comporta alts costos socioeconòmics anys abans del primer diagnòstic. Aquests costos inclouen les proves de diagnòstic per descartar altres afeccions a mesura que els símptomes comencen a manifestar-se, majors costos per controlar altres problemes de salut que poden veure's empitjorats per la demència, i la disminució de la qualitat de vida.

Segons Alireza Atri, MD, PhD, autor principal de l'estudi i director de l'Institut d'Investigació Banner Sun Health d'Arizona: *“Hi ha incoherències manifestes entre la manera en la que molts estudis calculen els costos de la demència i el nostra anàlisi, que conclou fermament que les estimacions actuals fracassen a l'hora de reconèixer els costos reals de malalties que causen demència, com l'Alzheimer. Alguns estudis han estimat que les despeses per a les butxaques de les persones amb demència representen fins a un terç de la riquesa de la seva llar en els últims cinc anys de la seva vida, i que els cuidadors tenen el doble de costos d'atenció mèdica que els no cuidadors. També trobem evidències de que els costos comencen a augmentar fins a 10 anys abans del diagnòstic. Necessitem mesurar-los millor i tenir-los en compte en les estimacions de dels futurs costos socials”.*

A nivell mundial, les dades també són alarmants: s'estima que la demència costa cada any 1 bilió de dòlars a tot el món, mentre que per a l'economia dels Estats Units suposa uns 290 mil milions de dòlars anuals, i per al Regne Unit 26 mil milions de lliures.

En aquest sentit, Hillary Evans, directora executiva de l'Alzheimer's Research UK, que també va contribuir a l'estudi, va declarar:

“Aquest treball destaca només alguns dels reptes que la demència comporta per a les famílies, i mostra que l'impacte de l'afecció sovint comença anys abans que es realitzi un diagnòstic. Per a qualsevol persona amb experiència en demència, aquests descobriments no seran una sorpresa, però aquests impactes no es reflecteixen actualment en les estimacions oficials del cost de la demència”.

“És fonamental que comencem a reconèixer aquets costos i trobem millors formes de mesurar-los per brindar una imatge completa de l'impacte de la demència. Sense això, els qui formulen polítiques no poden prendre decisions informades o entendre si les polítiques dissenyades per fer front a aquest repte estan funcionat”.

*Els autors d'aquesta ressenya són experts del Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC) i la Fundació Pasqual Maragall (Barcelona); Alzheimer's Research UK (Regne Unit); Shift Health (Canadà); University of Exeter (Regne Unit); Banner Sun Health Research Institute/Banner Health i el Brigham and Women's Hospital/Harvard Medical School (EEUU).

Referència bibliogràfica

[Assessing the socioeconomic impact of Alzheimer's in western Europe and Canada. The Economist Intelligence Unit. 2017](#)

Sobre la Fundació Pasqual Maragall i el BBRC

La Fundació Pasqual Maragall és una entitat privada sense ànim de lucre que va néixer l'abril del 2008, com a resposta al compromís adquirit per Pasqual Maragall, exalcalde de Barcelona i expresident de la Generalitat de Catalunya, quan va anunciar públicament que li havien diagnosticat la malaltia d'Alzheimer. Dirigeix la Fundació el Dr. Jordi Camí, i la presideix Diana Garrigosa, esposa de Pasqual Maragall, qui ostenta el càrrec de president d'honor. La missió de la Fundació és promoure la recerca per prevenir l'Alzheimer, i també oferir solucions que millorin la qualitat de vida de les persones afectades i dels seus cuidadors.

L'activitat científica de la Fundació es duu a terme al Barcelonaβeta Brain Research Center, que és l'únic centre de recerca europeu dedicat íntegrament a la prevenció de l'Alzheimer i malalties neurodegeneratives relacionades. Gràcies a l'impuls de "la Caixa", el 2012 es va posar en marxa l'Estudi Alfa, format per una cohort de 2.743 participants sense alteracions cognitives, d'entre 45 i 75 anys, la gran majoria fills i filles de malalts d'Alzheimer. Segons les seves característiques, els participants de l'Estudi Alfa formen part de diferents subestudis, orientats a diferents aspectes de la prevenció, que impliquen un seguiment i la realització de determinades proves de cognició, genètica i neuroimatge.

Més informació: www.fpmaragall.org/ca i www.barcelonabeta.org/ca

Departament de Comunicació de la Fundació Pasqual Maragall:

Àrea de Comunicació
Barcelonaβeta Brain Research Center
Laura Estol
lestol@fpmaragall.org
93 316 09 90

Gabinet de Premsa
ATREVIA
Albert Rimbau
arimbau@atrevia.com
683 16 20 28